

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«ОСНОВИ БІЗНЕСУ»

Ступінь вищої освіти – бакалавр

Освітньо-професійна програма «Економічна кібернетика»

Рік навчання II, семестр III

Кількість кредитів: 3

Мова викладання: українська

Підсумковий контроль – диференційований залік

Форма проведення занять – лекційні, семінарські заняття

Назва курсу Основи бізнесу

Викладач к.е.н., доцент Соколова Ольга Миколаївна

Контактний телефон +380503349641

E-mail olges@ukr.net

Електронна версія

Курсу <https://moodle.nusta.edu.ua/course/view.php?id=1487>

Консультації Очні консультації: вівторок 11:30, ауд. B236

Он-лайн консультації:

<https://moodle.dpu.edu.ua/mod/url/view.php?id=140725>

Коротка анотація до курсу. Навчальна дисципліна «Основи бізнесу» формує уявлення щодо організації бізнесу, розуміння концептуальних основ системного управління та функціонування бізнес структур, оволодіння інструментарієм прийняття ефективних господарських рішень.

1. Формат курсу – очний, змішаний – курс, що має супровід в системі MOODLE ДПУ, має структуру, контент, завдання і систему оцінювання.

2. Компетентності, що мають бути сформовані в результаті опанування навчальної дисципліни:

СК1. Здатність виявляти знання та розуміння проблем предметної області, основ функціонування сучасної економіки на мікро-, мезо-, макро- та міжнародному рівнях.

СК11. Здатність обґрунтовувати економічні рішення на основі розуміння закономірностей економічних систем і процесів та із застосуванням сучасного методичного інструментарію.

СК12. Здатність самостійно виявляти проблеми економічного характеру при аналізі конкретних ситуацій, пропонувати способи їх вирішення.

СК13. Здатність проводити економічний аналіз функціонування та розвитку суб'єктів господарювання, оцінку їх конкурентоспроможності.

3. Результати навчання

ПРН 5. Застосовувати аналітичний та методичний інструментарій для обґрунтування пропозицій та прийняття управлінських рішень різними економічними агентами (індивідуумами, домогосподарствами, підприємствами та органами державної влади).

ПРН 6. Використовувати професійну аргументацію для донесення інформації, ідей, проблем та способів їх вирішення до фахівців і нефахівців у сфері економічної діяльності.

ПРН 12. Застосовувати набуті теоретичні знання для розв'язання практичних завдань та змістовно інтерпретувати отримані результати.

ПРН 15. Демонструвати базові навички креативного та критичного мислення у дослідженнях та професійному спілкуванні.

ПРН 18. Використовувати нормативні та правові акти, що регламентують професійну діяльність.

ПРН 22. Демонструвати гнучкість та адаптивність у нових ситуаціях, у роботі із новими об'єктами, та у невизначених умовах.

ПРН 23. Показувати навички самостійної роботи, демонструвати критичне, креативне, самокритичне мислення.

4. Обсяг курсу

Вид заняття	Загальна кількість годин
Лекції	24
Семінарські заняття	20
Самостійна робота	46

5. Політика курсу – дотримання академічної доброчесності відповідно до «Положення про академічну доброчесність в ДПУ».

6. Схема дисципліни

Години лекцій/ семінари	Тема, план	Форма заняття та діяльності	Результати навчання	Вага оцінки (кількість балів)
2/-	Установча лекція. Вступ. Об'єкт, предмет і завдання дисципліни 1. Загальна характеристика, об'єкт і предмет курсу «Основи бізнесу». 2. Мета та завдання даного курсу, його структура та логіка викладення. 3. Взаємозв'язок курсу з іншими навчальними курсами. 4. Економіко-психологічні аспекти організації власного бізнесу.	Лекція	Розуміти об'єкт, предмет, мету та завдання курсу, його взаємозв'язок з іншими навчальними курсами. Знати економіко-психологічні аспекти організації власного бізнесу	-
2/2	Тема 1. Економічна природа бізнесу 1. Бізнес і підприємництво 2. Елементи системи бізнесу. 3. Ринок як середовище та сфера бізнесу. 4. Конкуренція в системі бізнесу.	Лекція Семінар: тести, дискусія	Знати основні поняття та сутність, зокрема бізнес, підприємництво, функції сучасного бізнесу, елементи системи бізнесу, сфери бізнесу та організаційні форми, сучасні форми конкуренції	7
2/-	Тема 2. Етика бізнесу 1. Етика – основа сучасного бізнесу. 2. Бізнес-етика організацій. 3. Сучасний службовий етикет. 4. Етичні норми ділового спілкування.	Лекція	Знати основні поняття, зокрема бізнес-лідер, формальний лідер, неформальний лідер, невербальні засоби спілкування. Вміти вести ділові бесіди, діловий протокол.	-

	5. Культура публічного виступу.		Мати навички публічного виступу	
2/2	Тема 3. Основні етапи створення власного бізнесу 1. Вибір бізнес-ідеї в процесі створення власної справи. 2. Формування місії власного бізнесу. 3. Організаційно-правові форми підприємницької діяльності.	Лекція Семинар: тести, кейси, дискусія	Знати процес створення власного бізнесу та його основні його етапи. Розуміти роль бізнес-ідеї та джерела її пошуку, місію компанії в процесі створення власного бізнесу.	7
2/2	Тема 4. Бізнес-планування 1. Основні положення бізнес-планування. 2. Бізнес-модель КАНВАС (CANVAS). 3. Послідовність розробки бізнес-плану. 4. Структура бізнес-плану.	Лекція Семинар: тести, кейси, дискусія	Знати сутність і роль бізнес-плану у процесі створення власного бізнесу, основні етапи та стандарти розроблення бізнес-плану. Вміти скласти типову структуру бізнес-плану	7
2/2	Тема 5. Формування інструментарію для просування товару на ринок 1. Визначення цільового сегмента ринку підприємства. 2. Вибір альтернативної стратегії просування товару на ринок. 3. Розробка маркетинг-плану бізнес-проекту.	Лекція Семинар: тести, кейси, дискусія	Розуміти мету сегментації ринку. Знати стратегії сегментації ринку, складові маркетинг-плану бізнес-проекту. Вміти проводити сегментацію ринку для бізнес-проектів	7
2/2	Тема 6. Ідентифікація та мінімізація ризиків новоствореного бізнесу 1. Особливості ризик-менеджменту новоствореного підприємства. 2. Різновиди підприємницьких ризиків і їх класифікація. 3. Методичні підходи до оцінювання та мінімізації рівня бізнес-ризиків. 4. Економічна безпека бізнесу та оцінка її рівня.	Лекція Семинар: тести, кейси, дискусія	Знати фактори визначення ризиків створення власного бізнесу, види підприємницьких ризиків. Розуміти концепцію та основні методи управління ризиками. Оцінювати рівень економічної безпеки бізнесу.	7
2/2	Тема 7. Організаційне забезпечення бізнесу 1. Сутність і складові елементи організаційного забезпечення бізнесу.	Лекція Семинар: тести, кейси, дискусія	Знати сутність і структуру організаційного плану розвитку власного бізнесу,	7

	<p>2. Обґрунтування визначення потреби компанії в персоналі.</p> <p>3. Роль HR-менеджменту у бізнесі.</p> <p>4. Особливості управління організаційним розвитком компанії в сучасних умовах господарювання.</p>		<p>ключові засади планування та управління персоналом.</p> <p>Вміти обирати та обґрунтовувати тип організаційної структури управління для власного бізнесу</p>	
2/2	<p>Тема 8. Вибір оптимальної форми оподаткування бізнесу</p> <p>1. Характеристика та види податків.</p> <p>2. Вибір системи оподаткування підприємницької діяльності.</p> <p>3. Організація процесу обліку діяльності суб'єктів господарювання.</p> <p>4. Оподаткування доходів суб'єктів малого бізнесу.</p> <p>5. Взаємодія суб'єктів малого бізнесу з Державною податковою службою України в процесі адміністрування податків.</p>	<p>Лекція Семинар: тести, кейси, дискусія</p>	<p>Знати види податків, вибір та формування облікової політики суб'єктів бізнесу, суть та переваги спрощеної системи оподаткування.</p> <p>Вміти розраховувати єдиний податок за спрощеною системою оподаткування</p>	7
2/2	<p>Тема 9. Інтернет-технології в бізнесі</p> <p>1. Основи розвитку бізнесу за допомогою Інтернету.</p> <p>2. Проектування комерційного сайту компанії.</p> <p>3. Оцінювання результативності використання інтернет-технологій у бізнесі.</p>	<p>Лекція Семинар: тести, кейси, дискусія</p>	<p>Знати суть і переваги інтернет-бізнесу.</p> <p>Вміти створювати комерційний сайт компанії</p>	7
2/2	<p>Тема 10. Соціальна відповідальність бізнесу</p> <p>1. Соціально відповідальне ведення бізнесу як запорука конкурентоспроможності.</p> <p>2. Екологічні аспекти бізнес-діяльності.</p> <p>3. Формування стратегії соціально відповідальної поведінки суб'єктів господарювання в ринковому середовищі.</p>	<p>Лекція Семинар: тести, кейси, дискусія</p>	<p>Знати суть та конкурентні переваги соціально-відповідального бізнесу, стратегію розвитку соціальної відповідальності бізнес-організації.</p> <p>Вміти пропонувати напрями екологічної політики у власній бізнес-структурі</p>	7
2/2	<p>Тема 11. Управління змінами розвитку бізнесу</p>	<p>Лекція Семинар:</p>	<p>Знати сутність та моделі управління</p>	7

	1. Сутність та етапи управління змінами на підприємстві. 2. Формування моделі управління змінами розвитку бізнесу. 3. Аналіз стратегічних змін у діяльності підприємства.	тести, дискусія	змінами, причини стратегічних змін у діяльності компанії, технології успіху ефективного управління змінами розвитку бізнесу.	
--	---	--------------------	--	--

7. Система оцінювання

Змістовні модулі	Розподіл балів						8 балів	Диференційований залік - 50 балів	Загальна оцінка з курсу = 50 балів + 50 балів диференційований залік
<i>Загальна кількість балів за модулем №1</i>	<i>Змістовний модуль 1 – 43 бали</i>								
Теми	Т. 1-2	Т. 3	Т. 4	Т. 5	Т. 6	8 балів			
Відповідь на семінарському занятті	7	7	7	7	7	Контрольний захід №1			
Самостійна робота	Оцінювання самостійної роботи здійснюється під час семінарських занять та написання контрольної роботи								
Індивідуальна робота	-	-	-	-	-				
<i>Загальна кількість балів за змістовним модулем №2</i>	<i>Змістовний модуль 2 – 52 бали</i>						8 балів		
Теми	Т. 7	Т. 8	Т. 9	Т. 10	Т. 11				
Відповідь на семінарському занятті	7	7	7	7	7	Контрольний захід №2			
Самостійна робота	Оцінювання самостійної роботи здійснюється під час семінарських занять та написання контрольної роботи								
Індивідуальна робота	9 балів								
Підсумковий тестовий контроль на платформі дистанційного навчання УДФСУ MOODLE	5 балів								

8. Шкала оцінювання

Сума балів за 100-бальною шкалою	Оцінка в ЄКТС	Значення в оцінці ЄКТС	Критерії оцінювання	Рівень компетентності	Оцінка за національною шкалою	
					Екзамен / Диференційований залік	Диференційований залік
90-100	A	відмінно	Здобувач вищої освіти виявляє особливі творчі здібності, вміє самостійно здобувати знання, без допомоги викладача знаходить та опрацьовує необхідну інформацію, вміє	Високий (творчий)	відмінно	зараховано

			використовувати набуті знання і вміння для прийняття рішень у нестандартних ситуаціях, переконливо аргументує відповіді, самостійно розкриває власні обдарування і нахили			
80-89	B	дуже добре	Здобувач вищої освіти вільно володіє вивченим обсягом матеріалу, застосовує його на практиці, вільно розв'язує вправи і задачі у стандартних ситуаціях, самостійно виправляє допущені помилки, кількість яких незначна	Достатній (конструктивно-варіативний)	добре	
70-79	C	добре	Здобувач вищої освіти вміє зіставляти, узагальнювати, систематизувати інформацію під керівництвом викладача; в цілому самостійно застосовувати її на практиці; контролювати власну діяльність; виправляти помилки, серед яких є суттєві, добирати аргументи для підтвердження думок			
60-69	D	задовільно	Здобувач вищої освіти відтворює значну частину теоретичного матеріалу, виявляє знання і розуміння основних положень; з допомогою викладача може аналізувати навчальний матеріал, виправляти помилки, серед яких є значна кількість суттєвих	Середній (репродуктивний)	Задов.	
50-59	E	достатньо	Здобувач вищої освіти володіє навчальним матеріалом на рівні, вищому за початковий, значну частину його відтворює на репродуктивному рівні			
35-49	FX	незадовільно з можливістю повторного складання семестрового контролю	Здобувач вищої освіти володіє матеріалом на рівні окремих фрагментів, що становлять незначну частину навчального матеріалу	Низький (рецептивно-продуктивний)	незадовільно	не зараховано
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням залікового кредиту	Здобувач вищої освіти володіє матеріалом на рівні елементарного розпізнання і відтворення окремих фактів, елементів, об'єктів			

9. Політика оцінювання

Політика щодо дедлайнів та перескладання: Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (-20 балів). Перескладання модулів відбувається із дозволу дирекції ННІ / Факультету за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).

Політика щодо академічної доброчесності: Усі письмові роботи перевіряються на наявність плагіату і допускаються до захисту із коректними текстовими запозиченнями не більше 20%. Списування під час контрольних робіт та екзаменів заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів).

Політика щодо відвідування: Відвідування занять є обов'язковим компонентом оцінювання, за яке нараховуються бали.

Загальна система оцінювання курсу	Виконання всіх видів робіт впродовж семестру
Вимоги до письмової роботи	Виконання письмових завдань, поданих до планів семінарських занять, є обов'язковим складником підготовки до заняття і оцінюються додатково. Письмові роботи повинні виконуватися самостійно й перевірятись під час семінарського заняття
Семінарські заняття	Попередня підготовка до розгляду питань, активна участь під час обговорення, обов'язкове виконання усіх завдань.
Умови підсумкового контролю	Обов'язкова присутність на лекційних заняттях. Активність упродовж семестру, відвідування або відпрацювання усіх семінарських занять протягом тижня з моменту пропуску заняття або отримання незадовільної оцінки на занятті.

10. Рекомендована література

Основна:

1. Організація власного бізнесу: навч. посіб.: за ред. к.е.н., доц. Є.В. Ткача. Чернівці : Чернівець. нац. ун-т. ім. Ю.Федьковича. 2023. 264 с.
2. Орлова К.Є. Управління бізнесом: підручник. Житомир : Державний університет «Житомирська політехніка», 2019. 319 с.
3. Основи підприємницької діяльності: навч. посіб. / уклад.: С.В. Поліщук, О.П. Кавтиш. Київ : КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2022. 153 с.
4. Підприємництво та основи бізнесу. Практикум: Навчальний посібник / [Біляк Т.О., Бірюченко С.Ю., Бужимська К.О., та ін.]; під заг. ред. Т.П. Остапчук. Житомир : Житомирська політехніка, 2023. 280 с.

Допоміжна:

1. Ватаманюк О. Бізнес-економіка: навчальний посібник. Львів: Видавничий центр Львівського національного університету імені Івана Франка, 2018. 326 с.
2. Гаєвська Л.М., Марченко О.І. Підприємницька діяльність: підручник. Ірпінь : Університет ДФС України, 2019. 500 с.
3. Добрава Н.В., Осипова М.М. Основи бізнесу: навчальний посібник. Одеса: Бондаренко М. О., 2018. 305 с.
4. Економіка підприємства: підручник / Л.Л. Лазебник, В.В. Гурочкіна, Л.В. Слюсарєва [та ін.] ; за заг. ред. Л.Л. Лазебник. Ірпінь : Університет ДФС України, 2021. 426 с.
5. Інформаційні технології в бізнесі : Навч. посіб. / Шевчук І.Б., Старух А.І., Васьків О.М. [та ін.]; за заг. ред. І.Б. Шевчук. Львів: Видавництво ННБК «АТБ», 2020. 455 с.
6. Карпюк Г.І. Основи підприємництва: Навчальний посібник для здобувачів професійної (професійно-технічної) освіти. 2020. 108 с. URL: <https://mon.gov.ua/storage/app/media/pto/2021/04/19/Osnovy%20pidpryyemnytstva.pdf>.
7. Качан О.І. Прояви інформаційного бізнесу в умовах гео економічних трансформацій. Інвестиції: практика та досвід. 2021. № 2. С. 10-15. URL: http://www.investplan.com.ua/pdf/2_2021/4.pdf
8. Котлубай В.О., Слободянюк О.В., Нестерова К.С. Практикум для проходження тренінг-курсів : «Створення власного бізнесу», «Розробка конкурентної стратегії» ; «Розвиток напрямів та інструментів міжнародного бізнесу». Одеса: Національний університет «Одеська юридична академія», 2021. 116 с.
9. Лазебник Л.Л., Соколова О.М. Інноваційні кластери як об'єкт державної структурної політики України. Економічний вісник. Серія: фінанси, облік, оподаткування. 2021. Випуск 7. С. 74-86. DOI: <https://doi.org/10.33244/2617-5932.7.2021.74-85>
10. Підприємництво в епоху глобальних трансформацій: виклики та перспективи розвитку : монографія / [П. В. Пашко, Л. Л. Лазебник, Ю. В. Кіндзерський та ін.] ; за ред. П. В. Пашка

та Л. Л. Лазебник ; Університет ДФС України. Ірпінь : Університет ДФС України, 2019. 476 с. URL: <http://ir.nusta.edu.ua/jspui/handle/doc/4140>

11. Проривні технології в економіці і бізнесі (досвід ЄС та практика України у світлі III, IV і V промислових революцій) : навчальний посібник / за ред. Л. Г. Мельника та Б. Л. Ковальова. Суми : Сумський державний університет, 2020. 180 с.

12. Соколова О.М. Просторовий розвиток підприємництва в умовах формування інноваційної економіки. Підприємництво в умовах сучасних викликів : загрози, обмеження та можливості: збірник матеріалів V міжнар. наук.-практ. конф. «Економічні перспективи підприємництва», (18–19 лютого 2022 р., м. Ірпінь) : Ірпінь: Державний податковий університет, 2022. С. 162-165.

13. Фінансові ризики ведення бізнесу в Україні: сектор нефінансових корпорацій : колективна наукова доповідь / за ред. д.е.н. В.В. Зимовця ; НАН України, ДУ«Ін-т екон. та прогноз. НАН України». Київ, 2022. 260 с. URL: <http://ief.org.ua/docs/st/309.pdf>

Інформаційні ресурси Інтернет:

1. Верховна Рада України. Законодавство України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws>
2. Господарський кодекс України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/436-15#Text>
3. Податковий кодекс України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2755-17#Text>
4. Цивільний кодекс України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/435-15#Text>
5. Державна служба статистики України. URL: <http://www.ukrstat.gov.ua/>
6. Державна регуляторна служба України. URL: <http://www.drs.gov.ua/>
7. Державна податкова служба України. URL: <https://tax.gov.ua/>
8. Міністерство економіки України. URL: <https://www.me.gov.ua/?lang=uk-UA>
9. Міністерство фінансів України. URL: <https://www.mof.gov.ua/uk>
10. Український союз промисловців і підприємців. URL: <https://uspp.ua/>
11. Власна справа. Новини українського бізнесу. URL: <https://vlasnasprava.ua/>
12. The World Economic Forum. URL: <https://www.weforum.org/>
13. The World Bank. URL: <https://www.worldbank.org/en/home>